

૧૨૦
૮

શ્રી દક્ષિણામૂર્તિ બાલસાહિત્યમાળા

ચિટ્ટી પોથી

16000 81

સંપાદન:

ગિજુભાઈ
તારાબેન

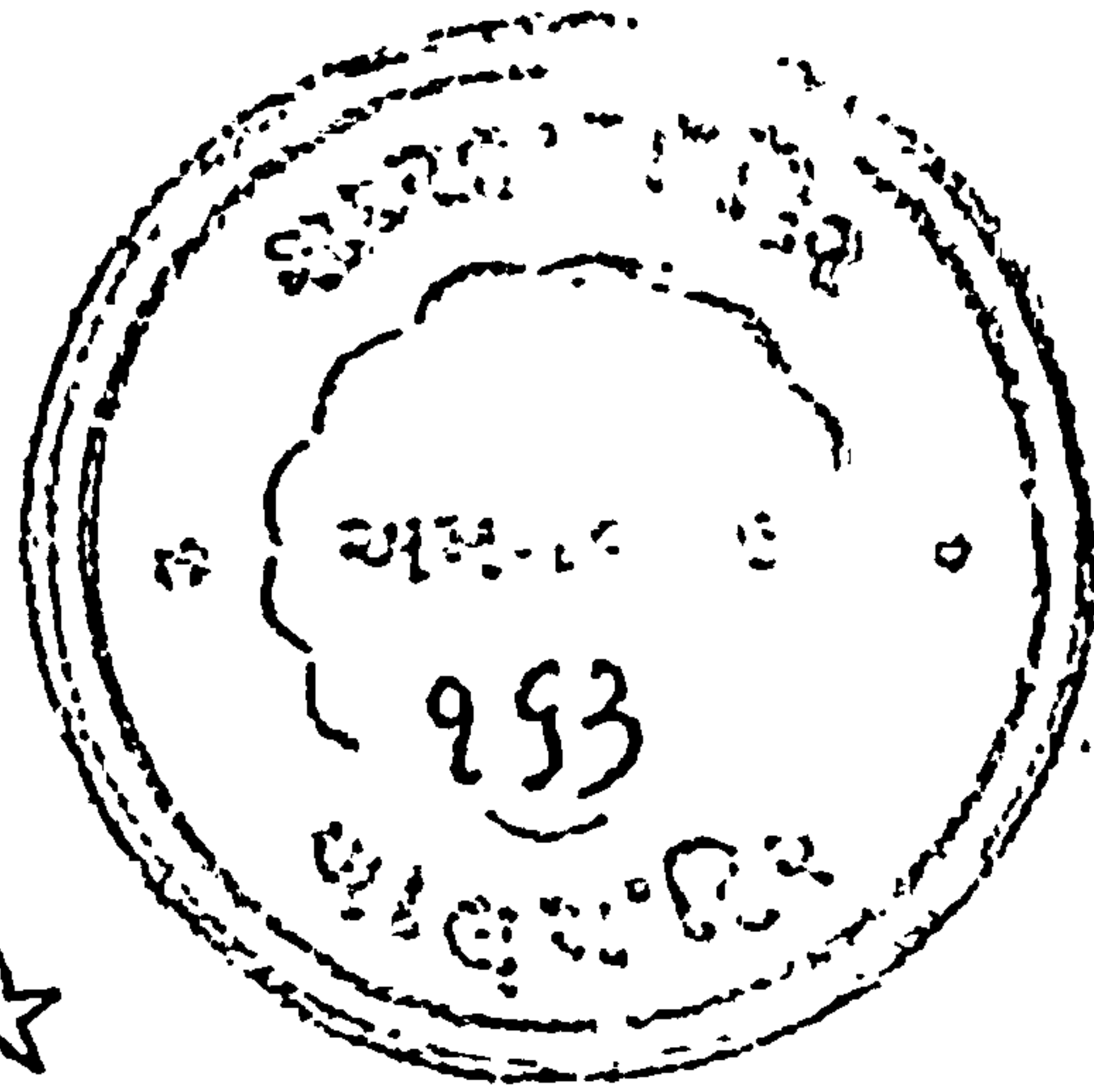
શ્રી. દક્ષિણામૂર્તિ બાલસાહિત્યમાળા ! પુસ્તક ૨૭ મું

સંપાદક : ગિનુભાઈ અને તારાબેન

ચિટ્ટી પોથી

: લેખક :

ગિનુભાઈ

: પ્રકાશક :

આર. આર. શેઠની કંપની

મુંબઈ-૨ ૦ અમદાવાદ-૧

: પ્રકાશક :
ભગતભાઈ ભુરાલાલ શેઠ
આર. આર. શેઠની કંપની
પ્રિન્સેસ સ્ટ્રીટ : મુંબઈ-૨

: મુદ્રક :
જીગલદાસ ચંપકલાલ મહેતા
શ્રી પ્રવીણ પ્રિન્ટરી
સોનગઢ (સૌરાષ્ટ્ર)

* * *
બાલસાહિત્યમાળાનાં ૮૦ પુસ્તકો * દરેકની કિંમત પચાસ પૈસા (આખા સેટનાં રૂ. ૪૦=૦૦)
કુલ નકલ ૧૪,૬૯૫

પહેલી આવૃત્તિ
આર મુદ્રણ
કુલ ૫૧૪૫

બીજી આવૃત્તિ
પાંચ મુદ્રણ
૮૪૦૦ નકલો

છઠું મુદ્રણ
૧૧૫૦ નકલો
તા. ૨૬-૫-૬૫

ચિટ્ટી પોથી

: ૧ :

ઊભા થાઓ.

ઘેસી જાઓ.

ધીમા ચાલો.

ઝંટ ચાલો.

ધીમા દોડો.

ઝંટ દોડો.

ખહાર જાઓ.

અંદર આવો.

તાળી પાડો.

કૂદકા મારો.

: ૨ :

પાટી લાવો.

પેન લાવો.

ચાક લાવો.

પાટિયું લાવો.

ચોપડી લાવો.

પેનસિલ લાવો.

ખુરશી લાવો.

ટેબલ લાવો.

આસન લાવો.

છરી લાવો.

: ૩ :

નાકે બતાવે.

કાન બતાવે.

હાથ બતાવે.

પગ બતાવે.

જાતી બતાવે.

વાંસો બતાવે.

આંગળી બતાવે.

જુલ બતાવે.

દાંત બતાવે.

માથું બતાવે.

: ૪ :

ઊભા થાઓ.

બહાર જાઓ.

હાથ જોડો.

સૂરજને નમો.

પાછા આવો.

ઘેરી જાઓ.

રામ બોલો.

સજન ગાઓ.

તાલ આપો.

મંજરાં વગાડો.

: ૫ :

વાળી નાખો.

કાચ લૂછો.

ઘોડી લૂછો.

છબી લૂછો.

ખુરશી મૂકો.

રૂમાલ બાંધો.

હાથ ધુઓ.

નખ જુઓ.

વાળ જુઓ.

કપડાં જુઓ.

☆ ☆

: ૬ :

ઊભા થાઓ.

હાતણુ દયો.

હાતણુ ચાવો

કૂચો કરો.

હાંત ઘસો.

ચીર કરો.

ઊલ ઉતારો.

પાણી દયો.

કોગળા કરો.

હાંત ધુઓ.

: ૭ :

હાથ ધુઓ.

પગ ધુઓ.

મેં ધુઓ.

વાળ ઝાળો.

ચાંદલો કરો.

પગે લાગો.

આસન લાવો.

નીચ બેસો.

પલોંડી વાળો.

શાંત બેસો.

★ ★

: ૮ :

ઢગલા ઉપર ચડે.
 ઝીણી ધૂળ ચાળે.
 ખાલે ખાલે ભરે.
 એ દડો ફેંકે.
 પેલો દડો ઝીલે.
 દડો ભીંચે ઉલાળે.
 આકાશ સામે જુઓ.
 ઝાડ સામે જુઓ.
 ફૂલ સામે જુઓ.
 રંગ એનો કહો.

★ ★

: ૬ :

ઉત્તરમાં ઘા કરો.

દક્ષિણમાં ઘા કરો.

પૂર્વમાં ઘા કરો.

પશ્ચિમમાં ઘા કરો.

ઉંચે ઘા કરો.

નીચે ઘા કરો.

વાયુચ પૂજી ઘા કરો.

ઈશાન પૂજી ઘા કરો.

અગ્નિ પૂજી ઘા કરો.

નૈઋત્ય પૂજી ઘા કરો.

☆ ☆

: ૧૦ :

એક પગે ચાલો.

બે પગે ચાલો.

ત્રણ ફૂલ તોડો.

ચાર ફૂલ સૂંધો.

પાંચ મોતી પરોવો.

છ મોતી ઉપાડો.

સાત આંગળાં અડાડો.

આઠ આંગળાં અડાડો.

નવ નખ ખસાવો.

દસ નખ ઉતરાવો.

: ૧૧ :

પીંપરને અડી આવેા.
 કુસુમને વળગી પડેા.
 જમવાની થાળી ગણેા.
 આકડાનાં પાન લાવેા.
 રેતીના કૂખા કરેા.
 એંતાળીશ કૂદકા મારેા.
 વાટકીને ઊટકી લાવેા.
 પાટીને ઘોઈ નાખેા.
 કાગડાને ઊડાડી મૂકેા.
 ગધેડાને હાંકી કાઢેા.

: ૧૨ :

મેાગરાને પાણી પાઓ.

ડોલરનો કચારો ગોડો.

ચુલાબાનું ફૂલ સૂંધો.

ચંપાની હાળો અડો.

જૂઈની કળીઓ તોડો.

તુલસીનાં પાન વીણો.

સરવાનાં માંજર દેઓ.

સદાફૂલીની શિંગો દેઓ.

ઝીણિયાનાં બી દેઓ.

કરેણુનાં ફૂલ દેઓ.

: ૧૩

અરીસામાં મોં જુઓ.

કાંચકીથી વાળ ઓળો.

પાણીથી હાથ ધુઓ.

કપાળે ચાંદલો કરો.

અંખોડામાં ફૂલ નાખો.

બાને પગે લાગો.

બાપાને વંદન કરો.

બહેનને બચી દેવો.

ભાઈને ચોપડી આપો.

ગાયને પાણી પાઓ.

★ ★

: ૧૪ :

ઘોડાને ઘાસ નાખો.
 ચકલીને ચણા નાખો.
 કૂતરાને રોટલી નાખો.
 મીનીને દૂધ પાઓ.
 લીલા મગ લાવો.
 કાળા અડદ લાવો.
 પીળી હળદર લાવો.
 લાલ કંકુ લાવો.
 ભૂરું પોલકું લાવો.
 ઘોળો ચાક લાવો.

: ૧૫ :

કાંતાબેનને નાકે અડો.

રમાબેનને કાને અડો.

બાલાબેનને હોઠે અડો.

ચંપાબેનને ગાલે અડો.

દેવીબેનને દાઢીએ અડો.

મોતીભાઈને હાથે અડો.

રઘાભાઈને પગે અડો.

લખાભાઈને પેટે અડો.

દેવાભાઈને વાંસે અડો.

જમુભાઈને નખે અડો.

: ૧૬ :

પચાસ વાર કાન પકડો.

પચાસ વાર નાક પકડો.

પચાસ વાર આંખ મીંચો.

પચાસ વાર આંખ ખોલો.

પચાસ વાર મોં ફાડો.

પચાસ વાર બંધ કરો.

પચાસ વાર બેસી જાઓ.

પચાસ વાર ઊભા થાઓ.

પચાસ વાર સૂઈ જાઓ.

પચાસ વાર બેઠા થાઓ.

પચાસ ગલોટિયાં ખાઓ.

પચાસ ઠેકડા મારો.

: ૧૭ :

ઘે પાટી લઈ આવો.

એક પાટી મને આપો.

એક પાટી તમે રાખો.

ઘે પેન લઈ આવો.

એક પેન તમે રાખો.

એક પેન મને આપો.

ઘે ચોપડી લઈ આવો.

એક ચોપડી મને આપો.

એક ચોપડી તમે રાખો.

ઘે આસન લઈ આવો.

એક આસન તમે રાખો.

એક આસન મને આપો.

: ૧૮ :

પુરશી પાસે ઊભા થાઓ.
 પુરશી ઉપર ઘેસી જાઓ.
 ઘરની અંદર ચાલ્યા જાઓ.
 ઘરની બહાર ચાલ્યા આવો.
 ભીંત પાસે ઊભા રહો.
 મારી નજીક ઊભા રહો.
 કબાટ પાછળ ઊભા રહો.
 કબાટ આગળ ઊભા રહો.
 તમે ઊંચે જોઈ રાખો.
 તમે નીચે જોઈ રાખો.
 હું આમતેમ કૂલ શોધું.
 તમે આજુબાજુ ચક્રર મારો.

: ૧૬ :

બધાં ટેબલ સાફ કરો.
 ચાર વાર ફૂદકા મારો.
 જે પતંગિયાં જોઈ આવો.
 દસ ઘોળાં મોતી લાવો.
 હાથ ઘોઈ લૂછી નાખો.
 પગ ઘોઈ જમવા આવો.
 ફળિયું વાળી પાણી છાંટો.
 મોં ઘોઈ કોગળાં કરો.
 ચોપડી લઈ પાઠ વાંચો.
 ઝાડે ચડી ફૂદકો મારો.
 રમા સાથે કુસ્તી કરો.
 મારી પાછળ દોડ્યા આવો.

: ૨૦ :

એક, બે, ત્રણ, ચાર બોલો.
 ત્રણ ચાર, ચાર પાંચ લખો.
 પાંચ છ, છ સાત ગણો.
 સાત, આઠ, નવ, દસ ભણો.
 બા પાસેથી નાની છરી લાવો.
 બાપા પાસેથી મોટો છરો લાવો.
 ભાઈ પાસેથી દૂંધી સોટી લાવો.
 બેન પાસેથી લાંબી સોટી લાવો.
 ઘર પાછળથી ભારે પથ્થર લાવો.
 ઘર આગળથી હળવો પથ્થર લાવો.
 અભરાઈ એથી મોટો કળશો લાવો.
 અભરાઈ એથી નાનો કળશો લાવો.

: ૨૧ :

ગાલ ઉપર ચાર ટીચકી મારો.
 તમારી આંખે પાટા બાંધો.
 બે કાન ઉપર બે હાથ મૂકો.
 ઝાડ ઉપર ઝટ ઝટ ચડો.
 છોટે સુધી એક દોટ મૂકો.
 સડક પાસે એક ખાડો કરો.
 પાટ પાસે બે ખુરશી મૂકો.
 મામા માટે ટાઢું પાણી લાવો.
 મામા માટે પાનસોપારી લાવો.
 મામાનું તમે નામઠામ પૂછો.
 મામાને તમે કુંઠનું ઘર બતાવો.
 મામાને મામીની બબ્બર પૂછો.

: ૨૨ :

એક સુંદર ચિત્ર કાઢી રમુને બતાવો.
 તમારી બધી બેનોનાં નામ લખી લાવો.
 આ કાગળ હતો ત્યાં મૂકી આવો.
 આ ફૂંડામાંથી બધો કચરો કાઢી નાખો.
 આપણાં ઘરનાં બધાં માણસોને પગે લાગો.
 તમારા બધા મિત્રોને મારી પાસે લાવો.
 પાંદડાં અને ફૂલ વડે ચોરડાને શણગારો.
 કમુને તેની છરી હાથોહાથ પાછી આપો.
 બે ત્રિકોણને એક ચોરસ ઉપર મૂકો.
 આ જાડને કેટલાં ફૂલ છે તે તમે ગણો.
 સામે આવેલી ઊંચી ટેકરી ઉપર ચડો.
 મૂળજીને કહો : “આવી જ, કુસ્તી કરવા.”

: ૨૩ :

આં ગોળાને ભોંયે મૂકી પાછા આવો.
 મારા ખૂટને સાફ કરી અભરાઈએ મૂકો.
 લાલ કંકુનો ચાંદલો કરી કાચમાં ભુચો.
 ત્રણ છોકરાને યોલાવી સામે ઊભા રાખો.
 આઠ બહેનોને યોલાવી રાસ લેવા કહો.
 રેતીમાં પાણી છાંટી પાંચ પુરશી મૂકો.
 ટેબલને સાફ કરી ત્રણ ફૂલ ગોઠવો.
 થાંભલા ફરતા સૌ સાત ફેરા ફરો.
 ચમનને પાણી પાઈ અંદર જઈને બેસો.
 તમારી બહેનને તેડી બહાર ફરી આવો.
 મારી ટોપીને સાફ કરી ઊંચે મૂકો.
 છરીને બંધ કરી મેજ ઉપર રાખો.

: ૨૪ :

રાધાબેને શું શું રાંધ્યું તે તમે કહો.
 નાનીબેને શું શું કહ્યું તે તમે બોલો.
 ચુનીલાલે શું શું ગાયું તે તમે કહો.
 મોટાભાઈએ જે જે લખ્યું તે તમે લખો.
 સારાકાકા જે જે વાંચે તે તમે સાંભળો.
 કાલે તમે જે બેસ્યું તે અમને કહો.
 કાલે તમે જે ખાધું તે તમે લખો.
 આજ તમે ક્યાં જશો તે અમને કહો.
 રોજ તમે શું વાંચો છો તે અમને જણાવો.
 આ ફૂલને કેટલી પાંખડી છે તે તમે ગણો.
 દોડતા જઈ પેલા ઝાડ ઉપરથી

પાંચ પાંદડાં તોડી લાવો.

★ ★

: ૨૫ :

એક સરસ ગીતની જે લીટી લખી લાવો.
 થોડાંએક મોતી લઈ તેનો એક હાર કરો.
 જૂઠ્ઠાં રૂલ લઈ સારી એવી વેણી કરો.
 લાલ દોરા લઈ આ કપડામાં ભરત ભરો.
 થોડાંએક રંગ લઈ આ ચિત્રમાં પૂરી દો.
 ભાતભાતના રંગ લઈ આજે એરડામાં
 રંગોળી કરો.

ડાળમાંથી થોડા ચોખ્ખા કાઢી કચરો-
 કાંકરો વીણી કાઢો.

કાલે આવો ત્યારે - ઘોયેલો રૂમાલ ગળે
 બાંધીને આવજો.

ધૂપ સળગાવો ને તેની સુગંધ ભાઈચિંદને
 જઈને સૂંઘાડો.

: ૨૬ :

અવાજ કર્યા વિના દોડતાં દોડતાં

મનુભાઈ પાસે જાયો.

કવર ઉપર તમારું નામ પૂરેપૂરું લખી

રાજરામને આપો.

પેલી શેતરંજના પટ્ટા ગણીને રમા-

બેનને ધીમેથી કહી આવો.

ગિજુભાઈએ શો જવાબ આપ્યો તે

મને કાનમાં કહો.

તમારો ઓરડો વાળીચોળી ચોખ્ખો-

ચણક કરી નાખો.

આજે જેટલાં ચિત્ર કર્યાં હોય તે મને

બતાવો.

તમને સૌથી વધારે ગમતાં ફૂલનું નામ

લખી લાવો.

: ૨૭ :

નાટકમાં તમને જે પાઠ ગમે તે તમે
ભજવી બતાવો.

વાર્તામાંની તમને જે વાર્તા ગમતી હોય
તે તમે કહી સંભળાવો.

એક પગની લંગડી કરી, ધમ્મચક્રરડી
લઈ લૂલિયાનું ગાયન ગાતાં ગાતાં
નાટક કરો.

આપણા નાના ઓરડાના પુસ્તકાલયમાં
જે પુસ્તકો છે તે લાવો.

એક વીર પુરુષ પેઠે પેલા રામભાઈને
કહો કે લડવા આવો.

રૂબે લઈને તારાબેનના ટેબલ પાસે બેસી
જઈ પાછા આવો.

આજે ચાલણુગાડીમાંથી કેટલા પાઠ વાંચ્યા
તે મને કહો.

રામભાઈને આ ચિઠ્ઠી આપી રામરામ
કહી જેમ્ની જાઓ.

દોરડાથી તમારા પગ બાંધીને ફૂટતાં
ફૂટતાં મારી પાસે આવો.

જમીન પર આસન પાથરી આંખ મીચી
ધ્યાન કરો.

નર્મદાબેનને પૂછો કે તમારા ઓરડામાં
ક્યારે આવીએ ?

કુમળાબેનને પૂછો કે આજે તમે કઈ
વાર્તા કહોશો ?

રામભાઈને પૂછો કે ગાડીઓ આવી ગઈ ?

: ૨૮ :

માણસનાં એવાં પાંચ નામ લખો કે જેનો
પહેલો અક્ષર કા આવે.

જેને છેડે મં આવે એવાં દસ નામ
લખી લાવો.

ચ, મો, ક, કા, લી, ર, ગ, ડો.
આટલા અક્ષરોમાંથી ત્રણ પક્ષીઓનાં
નામ શોધી કાઢો.

ખોળીને ખાવાનાં નામો લખી લાવો :—

બ, પેં, ર, મ, ડા, ફી, ગ, પુ, જ, રી.
નીચેના અક્ષરોમાંથી છ ગામનાં નામ

ઝાળખી કાઢો :—

ક, ભા, સુ, મું, રા, વ, ર, જ,
બ, મ, વા, લ, તા, ક, ન, ત,
ઈ, કે, ર, દ, ટ, ગ, અ, દા.

તમારા કાકાની વાડીમાં ક્યાં ક્યાં ફૂલો

થાય છે તે કહેા ભાઈ.

તમારા હાથનાં આંગળાં જેટલા નાના

નાના કાંકરા વીણી લાવો.

ગિજુભાઈની ટોપી પહેરી તેમની જેમ

ચાલતાં ચાલતાં તેમની પાસે જાઓ.

‘મોટીબહેન’નો એક પાઠ સારા અક્ષરે

લખી નાખી હરિભાઈને બતાવો.

તમે અને કુલીનબાણુ સામસામે બેસીને

‘મોટીબહેન’માંથી બે પાઠ વાંચો.

કમળાબેનના આંગમાં જેટલા છોડ હોય

તેટલા કાંકરા વીણી લાવો.

મોંધીબેન પાસે જઈ શાંતિથી બેસી તેમને

પૂછો કે મને એક વાર્તા કહેશો ?

::૨૬::

હાથમાં લાકડી લઈ રોકૂથી ચાલતા આવો.
 બે હાથ ભેંટી નમ્રતાથી ઊભા રહો.
 ચંચળિયું પીધું હોય એવું મોઢું કરો
 ભેંધ્યે ?

જુસ્સાથી બોલો:—

“ ચાલો સૌએ રણમેદાન ! ”

રોવા જેવું મોઢું કરી રામભાઈ પાસે
 જઈને બેસો.

ગુસ્સો કરી ગિજુભાઈને કહો : “ અમને
 રોજ વાર્તા કેમ નથી કહેતા ? ”

તારાબેનને ધીમેથી ખૂંછો કે તમે રાસડા
 જેવા આવશો ?

પુશ્પિજનજીથી નીચેના બાગમાં ચાર આંટા
 મારી આવો.

: ૩૦ :

બાલમંદિરને એક પ્રદક્ષિણા કરી ઉપર
આવી તમે જેને સૌથી મોટા
માણસ માનતા હો તેની છબીને
પગે લાગી તેનું નામ પાટીમાં
લખી રામભાઈને વંચાવો.

બધી પુરશી લૂછી નાખી, બધાં બાળ-
કેને અડી આવી, તારાબેન અને
ગોવિંદરામને પગે લાગી, તમારા
ટેબલ પાસે બેઠા બેઠા વીસ વાર
રામ નામ બોલી જઈ, મારી પાસે
આવો ને શાંતિથી બેસો.

પાછે પગે ધીમે ડગલે ચાલતાં ચાલતાં
નાનીબાની પાછળ જઈ લાકડી મૂકી
ચાલ્યાં આવી છાનાંમાનાં કામે લાગો.

: ૩૧ :

પૂંછડીની માફક સાત રૂમાલ બાંધી
ચાર પગે ચાલતા આવો અને
ભાઈબંધોને પૂછો કે અમે શાનું
નાટક કરતા હોઈશું ?

કેડે ફાળિયું બાંધી રાસડા લ્યો અને
વચ્ચે વચ્ચે ફૂટતા જાઓ ને થાકો
તો ડાળિયા ફાકતા જાઓ.

ફૂટપટ્ટી લઈ આ ચોરડાની લંબાઈ ને
પહોળાઈ માપો ને કેટલા ફૂટ થયા
તે એક કાગળ ઉપર લખી લાવો.
જમવાનો ચોરડો વાળી નાખો, પછી
આસનો ખંખેરીને ભીંત પાસે
પાથરો, પછી પીરસેલા વાટકા નિશાની
ઉપર ગોઠવી દો, ને ગિજુભાઈને
કહી આવો કે પીરસાઈ ગયું છે.

: ૩૨ :

[નાટક કંરવાની ચિઠ્ઠીઓ]

સૂરજબેને જઈ લીલુબેને કહ્યું :

“ ચાલો આપણે પ્રાર્થના કરીએ. ”

લીલુબેને કહે : “ હા હા, ચાલો; ક્યાં કરશું ? ”

સૂરજબેને કહે : “ અહીં જ કરીએ. ”

લીલુબેને કહે : “ ના, ચોશરીમાં. ”

લીલુબેને આસનો લાવ્યાં ને સૂરજબેને તે પાથર્યાં. પાથરીને પછી બંને તેના ઉપર બેઠાં.

સૂરજબેને અને લીલુબેને હાથ જોડી ટટાર બેસી આંખો મીંચી ધીમેથી ‘ પ્રભો અંતર્યામી ’ ગાયું.

પ્રાર્થના પૂરી કરી તેઓ ઊઠ્યાં ને આસનો સંકેલીને જગ્યાએ મૂકી આવ્યાં.

[નાટક કરવાની ચિઠ્ઠીઓ]

: ૩૩ :

મૂળજીભાઈ, રામજીભાઈ, ભગવાનલાલ ને
ચંદુલાલને કુલીનખાખુ કહી આવ્યા
કે નાટક કરવા ચાલો.

મૂળજીભાઈ ઉંદર થયા, ભગવાનલાલ
દરજ થયા, ચંદુલાલ મોતીવાળા
થયા, રામજીભાઈ ઢોલકાવાળા થયા
ને કુલીનખાખુ રાજ થયા.

ઉંદર હાથમાં એક રૂમાલ લઈ દરજ
પાસે ગયો ને કહ્યું : “ દરજ.
દરજ ! ટોપી સીવી આપ. ”

દરજ કહે : “ જ જ, ચાલ્યો જ ! ”
ઉંદરે દરજને ડરાવ્યો :—

“ કચેરીમેં જઉંગા,
ચાર સિપાઈ બોલાઉંગા;

બહે માર દેઉંગા;
તમાશા દેખુંગા. ”

દરજીએ ટોપી સીવી લીધી.

એ જ રીતે પછી મોતીવાળાએ ટોપીમાં
મોતી ભરી લીધાં અને ઢોલકા-
વાળાએ ઢોલક આપી લીધું.

પછી ઉંદર ટોપી પહેરી, ઢોલકું લઈ
રાજની કચેરી પાસેથી નીકળ્યો.

રાજને જોઈને ઉંદર બોલ્યો :—

“ રાજ કરતાં મારી ટોપી
સારી, સારી. ”

રાજએ એની ટોપી લેવરાવી લીધી.

ઉદર કહે : “ રાજ ભિખારી,
મારી ટોપી લીધી ! ”

રાજાએ ટોપી પાછી અપાવી.

ઉંદર કહે : “ રાજા મારાથી ખીના,
મારી ટોપી આપી દીધી ! ”

એમ કહેતો ને નાચતો નાચતો ઉંદર
ચાલ્યો ગયો.

ચિઠ્ઠીપોથીના ઉપયોગ વિષે

માખાપ અને શિક્ષકોને સૂચનાઓ.

- ૧ બાળક જાતે ચિઠ્ઠીપોથી વાંચે ને તે પ્રમાણે ક્રિયા કરે.
 - ૨ બાળકને આ અને આ જાતની ચિઠ્ઠીઓ માખાપ કે શિક્ષક લખી આપે, અને બાળક તે મનમાં વાંચીને અમલ કરે, અને પછીથી વાંચી સંભળાવે.
 - ૩ ચિઠ્ઠી હાથે લખતી વખતે જ પરિસ્થિતિને અનુકૂળ ફેરફારો કરી લેવા; તેમ જ બાળકની આંખને માફક આવે તેવા મોટા નાના અક્ષરોથી તે લખવી.
 - ૪ શરૂઆતના વાંચનાર માટે ચિઠ્ઠી ચોખ્ખા ચીપેલા અક્ષરોથી લખવી; પણ પછીથી આપણા હુમેશના અક્ષરોથી લખવી.
 - ૫ નાનાં બાળકોને આ પોથી વાંચી બતાવી શકાય.
 - ૬ મોટાંઓ કે બીજાં વાંચનારાં બાળકો એક એક ચિઠ્ઠી વાંચે ને નાનાં બાળકો તે પ્રમાણે ક્રિયા કરે, એ રીતે પણ આનો ઉપયોગ થઈ શકે.
 - ૭ છેલ્લી જે નાટકચિઠ્ઠીઓ છે તે બીજી ચિઠ્ઠીઓથી જરા જુદી છે. બાળકો તે વાંચીને તેમાં આવતી ક્રિયાઓ પોતે કરે.
-

ઉત્તમ બાલ-કિશોર સાહિત્ય

સ્વ. ગિજુભાઈ સંપાદિત : દક્ષિણામૂર્તિ બાલસાહિત્ય

બાળવાર્તાઓ ૧ થી ૫ ...	સેટના ...	૬-૭૫
બાળલોકગીત સંગ્રહ ૧-૨ ...	” ...	૨-૦૦
બાલસાહિત્ય માળા (૮૦ પુસ્તકો) ...	” ...	૪૦-૦૦
બાલસાહિત્ય ગુચ્છ (૨૫ પુસ્તકો) ...	” ...	૧૪-૦૦
બાલસાહિત્ય વાટિકા-૧ (૩૨ પુસ્તકો) ...	” ...	૪૨-૫૦
બાલસાહિત્ય વાટિકા-૨ (૧૬ પુસ્તકો) ...	” ...	૨૩-૫૦
કિશોર કથાઓ ૧-૨ ૩-૫૦	ધર્માત્માઓનાં ચરિત્રો ૨-૫૦	
રખકુ ટોળી ... ૪-૫૦	લગવાન બુદ્ધ ... (છપાશે)	

શ્રી નાનાભાઈ ભટ્ટ કૃત

મહાભારતનાં પાત્રો (૧૩ પુસ્તકો) ...	સેટના ...	૨૦-૫૦
રામાયણનાં પાત્રો (૬ પુસ્તકો) ...	” ...	૧૨-૦૦
હિંદુધર્મની આખ્યાયિકાઓ ખંડ ૧-૨ ...	” ...	૫-૫૦
શ્રીમદ્ લોકભાગવત ૭-૫૦	ભાગવતકથાઓ	૩-૦૦

શ્રી મૂળશંકર મો. ભટ્ટ કૃત

સાગરસપ્રાટ ... ૩-૦૦	પાતાળ પ્રવેશ ...	૨-૫૦
સાહસિકોની સૃષ્ટિ ૪-૫૦	ખજાનાની શોધમાં	૨-૫૦

પાંચ વિશિષ્ટ ગ્રંથાવલિઓ

નગર ગ્રંથાવલિ...લે. ધીરજલાલ ગળજર ...	સેટના	૮-૦૦
જ્ઞાન-વિજ્ઞાન ગ્રંથાવલિ...લે. ગિરીશ ગણાત્રા	”	૭-૫૦
કમલ કિતાબ (સચિત્ર ૧૦ પુસ્તકો) ...	”	૭-૫૦
ટારઝન ૧ થી ૧૦...લે. શંકર શાહ ...	”	૧૩-૫૦
સાહસકથાઓ (૩૧ પુસ્તકો) ...	”	૭૧-૨૫

આર. આર. શેઠની કંપની મુ'બઈ-૨
અમદાવાદ-૧